

D 51/07

Revisorsnämnden (RN) har mottagit en anmälan rörande godkände revisorn A-son och har därför öppnat detta disciplinärende. Anmälan rör huvudsakligen A-sons revision av ett aktiebolag räkenskapsåret 2003. Bolagets verksamhet har bestått i skadelokalisering i byggnader m.m. Bolaget var konkursmässigt och har efter räkenskapsårets utgång, men före avgivande av årsredovisningen för år 2003, sålt en fastighet till ett närstående bolag¹. I samband därmed överfördes även vissa inventarier till köparbolaget. Dessa transaktioner framgår dock inte av årsredovisningen. Säljarbolaget försattes i konkurs senare under år 2004.

Av handlingarna framgår bl.a. följande.

Det säljande bolagets egna kapital var negativt per balansdagen den 31 december 2003 och Kronofogdemyndigheten lämnade in en konkursansökan mot bolaget den 29 juni 2004. Årsredovisningen avgavs den 21 juli 2004. Tidigare samma år, den 31 mars, sålde bolaget enligt ett upprättat köpeavtal, en fastighet för ca 520 000 kr till ett närstående bolag. I köpeavtalet uppgavs att fastigheten var behäftad med omfattande fel och att köparen därför utan extra kostnad skulle överta säljarens inventarier till ett värde av ca 25 000 kr, en bil samt att säljaren dessutom skulle efterge en fordran på köparen om uppskattningsvis 70 000–80 000 kr. Fastigheten utgjorde enligt årsredovisningen ca en tredjedel av bolagets totala tillgångar.

A-son har varit revisor i såväl säljar- som köparbolaget. Han har för säljarbolaget avgett sin revisionsberättelse för räkenskapsåret 2003 den 23 juli 2004. Han har i denna anmärkt på att bolagets egna kapital understeg hälften av det registrerade aktiekapitalet, att kassabehållningen troligen har varit för högt upptagen, att en del av bolagets kortfristiga fordringar var osäkra, att skatter och avgifter inte betalats i rätt tid och att årsredovisningen avlämnats för sent. Han har varken till- eller avstyrkt fastställande av resultat- och balansräkningarna men tillstyrkt ansvarsfrihet.

Mot bakgrund av säljarbolagets ekonomiska situation och vad som framgår av köpeavtalet avseende fastigheten har RN frågat A-son hur han bedömt bolagets avyttring av denna mot bakgrund av bestämmelsen i 6 kap. 1 § årsredovisningslagen (1995:1554) enligt vilken förvaltningsberättelsen ska innehålla uppgifter om händelser av väsentlig betydelse för företaget som har inträffat under räkenskapsåret eller efter dess utgång.

A-son har anfört bl.a. följande.

För att granska balansposten byggnad och mark i bolagets balansräkning begärde han en registeruppgift från fastighetsdata den 20 juli 2004. A-son noterade först då att bolaget hade sålt fastigheten. Han efterfrågade omgående överlåtelseavtalet från företagsledaren. Han erhöll dock inte något avtal. A-son ansåg emellertid att han trots detta kunde slutföra revisionen av räkenskapsåret 2003 eftersom de för honom väsentliga uppgifterna, bl.a. den om köpeskillings storlek, framgick av fastighetsregistret. Han har även utifrån uppgifter om taxeringsvärdet,

¹ Köparbolaget var per den 31 december 2003 ett helägt dotterbolag till säljarbolaget. Koncernförhållandet har därefter upphört. Vid tiden för överlåtelsen företrädde båda bolagen dock av samma person.

historisk köpeskillning och prisutvecklingen på orten bedömt att överlåtelsen skedde på marknadsmässiga villkor. Vid avgivandet av revisionsberättelsen hade han inte kännedom om att överlåtelseavtalet även omfattade inventarier och eftergivande av en fordran på köparen. För säljarbolaget fick fastighetsöverlåtelsen den konsekvensen att tillgångar och skulder reducerades med lika belopp. Anledningen till detta var att köpeskillningen reglerades på så sätt att köparen övertog den skuld som var hänförlig till fastigheten. Resultatet blev att bolaget gjorde en realisationsvinst om drygt 20 000 kr, vilket innebar att det negativa egna kapitalet förbättrades i motsvarande mån (från ca 610 000 till 590 000 kr). A-son bedömde utifrån dessa förutsättningar att underlåtenheten att lämna information i förvaltningsberättelsen om fastighetsförsäljningen inte var så väsentlig att det påverkade hans rapportering.

RN, som har haft tillgång till A-sons revisionsdokumentation, gör följande bedömning.

Det kan konstateras att A-son har gjort ett flertal anmärkningar i sin revisionsberättelse, bl.a. den att bolagets egna kapital understeg hälften av det registrerade aktiekapitalet. Han har också vid revisionen känt till att det lämnats in en konkursansökan.

Mot bakgrund av bolagets ekonomiska situation och med hänsyn till att fastigheten, en väsentlig tillgång, överlåtits till ett närstående bolag anser RN att det har ålegat A-son att närmare kontrollera denna transaktion och på vilka villkor den genomförts. Detta har han i avsaknad av överlåtelseavtalet inte haft möjlighet att göra. Den omständigheten att han, trots anmodan, inte fått ta del av avtalet borde enligt RN:s mening ha utgjort en varningssignal för honom. RN finner vidare att försäljningen av en tillgång motsvarande en tredjedel av bolagets totala tillgångar skulle ha omnämnts i årsredovisningens förvaltningsberättelse i enlighet med bestämmelsen i 6 kap. 1 § årsredovisningslagen. A-sons invändning att bolaget samtidigt befriats från en motsvarande skuld medför ingen annan bedömning.

Genom att inte närmare granska bolagets åtgärd att i en ekonomisk krissituation avyttra en väsentlig tillgång till ett närstående bolag och genom sin underlåtenhet att för bolaget påtala att information om försäljningen skulle framgå av förvaltningsberättelsen har A-son åsidosatt sina skyldigheter som revisor. Han ska därför meddelas en disciplinär åtgärd. RN anser att omständigheterna är sådana att erinran utgör en tillräcklig åtgärd.

Med stöd av 32 § andra stycket revisorslagen (2001:883) meddelar RN A-son erinran.

Ärendet har avgjorts av Revisorsnämnden. I beslutet har deltagit f.d. domaren i Europadomstolen Elisabeth Palm, ordförande, hovrättspresidenten Gunnel Wennberg, vice ordförande, skattedirektören Vilhelm Andersson, biträdande avdelningschefen Eva Ekström, godkände revisorn Klas-Erik Hjorth, auktoriserade revisorn Leif Lundfors, utredningssekreteraren Jan-Erik Moreau, professorn Claes Norberg samt skattejuristen Kerstin Nyquist. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt närvarit direktören Peter Strömberg, chefsjuristen Per Eskilsson, revisionsdirektören Kerstin Stenberg samt avdelningsdirektören Fredrik Bengtsson som föredragit ärendet.